

Angrepp av rötsvampar i jord från de olika provytorna.

Rötangreppen synas på oimpregnerat virke gå något olika på kommitténs olika provytor. Delvis är detta betingat av klimatiska olikheter, men delvis kan det även bero på att de biologiska förutsättningarna för ett rötangrepp äro olika på provytorna. Jorden på en av provytorna kan vara mera infekterad av rötmycel och även utgöra ett bättre substrat för rötsvamparna än jorden på andra provytor. Även kan det tänkas, att rötsvampar finnas, som äro mera aktiva än de svampar, som f.n. användas i de mykologiska laboratorieproven. I föreliggande meddelande ha en del av dessa frågor närmare undersökts.

Ur rötskadade stolpar och stavar från kommitténs provytor ha ett flertal olika rötsvampar isolerats, däribland några som ej användas vid de standardiserade mykologiska laboratorieproven. Vanligast bland dessa svampar ha följande varit:

Paxillus panuoides
Polyporus balsameus
" sericio-mollis
Poria Vaillantii

Med dessa svampar ha röttningsförsök utförts enligt jordmetoden, varvid jord från provytorna i Norrfors, Bogesund och Simlångsdalen använts. Innan ympningen ägde rum, steriliserades jorden, varigenom de i jorden förekommande mikroorganismerna dödades. I burkarna inlades kuber av tall (20 x 20 x 20 mm), utsågade ur såväl-splint- som kärnveden. Rötningen pågick under 4 månader vid ca 22°C.

Försöksresultaten ha sammanställts i tabellerna 1 och 2. Av sammandraget i tab. 2 synes, att ett par av de ur försöksvirket isolerade svamparna äro mera aktiva rötsvampar än standardsvamparna *Lentinus lepideus* och *Poria vaporaria*. Både *Polyporus balsameus* och

P. sericio-mollis ha rötat veden kraftigare än de nyss nämnda svamparna. P. balsameus har även angripit kärnveden i ungefär samma omfattning som syllevampen, Lentinus lepideus. Källarkantarellen, Paxillus panuoides, har i stor utsträckning angripit splintveden, medan kärnveden är så gott som oangripen. Poria Vaillantii till slut har endast åstadkommit ett svagt angrepp på veden, men märkligt nog har kärnveden angripits t.o.m. något mer än splintveden.

Vad angreppen i de olika jordarna beträffar, kunna inga större skillnader konstateras. Under de förhanden varande försöksbetingelserna ha tydligen de olika jordproven utgjort ett ungefär likvärdigt näringssubstrat för svamparna.

Av analysvärdena i tab. 3 framgår, att vissa olikheter finnas mellan de olika jordarna i kemiskt hänseende. Jorden i Simlångsdalen har det lägsta pH-värdet och i Norrfors det högsta. Halten av organisk substans är på ytorna i Simlångsdalen och Norrfors ungefär densamma och tämligen hög, medan jorden på Bogesundsytan har en låg halt av organisk substans.

Experimentalfältet den 7.5.1953

Erik Rennerfelt

Tabell 1. Viktförlust och angrepp förorsakat av olika rötsvampar.

Svamp	Provyta											
	Norrfors				Simlångsdalen				Bogesund			
	viktförlust splint kärna		angrepp splint kärna		viktförlust splint kärna		angrepp splint kärna		viktförlust splint kärna		angrepp splint kärna	
Polyporus sericio- mollis	55.0	2.6	4b	2a	48.4	0.2	4b	1	17.2	0	2a	1
	53.5	4.0	4b	2a	48.4	1.0	4b	2a	12.2	0	2a	1
	33.5	1.9	3b	2a	53.2	5.1	4b	2a	52.8	0.8	4b	2a
	29.9	3.3	3b	1	47.7	7.7	4b	2a	41.2	1.0	4b	2a
	32.2		3b		59.3		4b		64.5		4b	
Polyp. balsameus	53.2	19.9	4b	3a	53.1	28.4	4b	3b	59.3	14.1	4b	2b
	50.1	16.4	4b	2b	49.8	12.2	4b	2b	59.3	3.8	4b	2b
	54.2	27.2	4b	3b	54.4	15.9	4b	2a	25.1	14.5	3b	2b
	54.9	26.8	4b	3b	58.4	29.8	4b	3b	20.4	12.0	3b	2b
	56.1		4b		55.5		4b		56.1		4b	
Paxillus luoides	20.0	0.7	3a	1	34.9	5.7	3b	2a	24.7	7.7	3a	2a
	20.9	2.5	3a	3b	33.7	5.6	3b	2a	26.9	2.6	3a	2b
	24.3	7.3	3a	2a	22.9	5.1	2b	2a	31.5	1.8	3b	2b
	28.4	3.2	3b	2a	24.9	5.0	2b	2a	34.5	8.1	3b	2b
	29.1		3b		25.7		2b		24.7		3b	
Poria Vaillantii	9.1	10.4	2a	2a	6.2	10.2	1	1	9.0	10.2	1	1
	5.1	11.6	1	2a	6.8	14.3	1	2a	13.0	10.4	2a	2a
	6.5	8.7	1	1	7.2	8.8	2a	1	7.5	10.4	2a	2a
	8.6	11.1	1	2a	7.6	9.9	2a	1	8.5	10.6	2a	2a
	11.6		2a		5.9		1		9.9		1	
Poria vaporaria	22.8	24.4	3b	3b	27.4	16.2	3a	2a	38.1	30.2	3b	3b
	29.4	21.5	3b	3a	29.2	18.4	3a	2a	39.6	20.6	3b	2b
	33.5	15.5	3b	2a	25.6	18.3	2b	2a	28.2	21.8	3b	2b
	32.5	16.0	3b	2a	22.0	21.4	2b	2a	27.3	17.6	3b	2a
	24.4		3a		25.0		2b		38.1		3b	
Lentinus lepideus	28.6	21.0	3a	2b	24.0	15.6	2b	2a	32.3	31.0	3b	3b
	32.0	18.7	3a	2b	25.0	17.1	2b	2a	36.1	22.1	3b	2b
	30.3	23.2	2b	2a	24.7	16.1	2b	2a	30.1	26.1	3b	2b
	34.5	26.0	2b	2b	24.7	16.1	2b	2a	29.3	24.7	3b	2b
	32.4		2b		20.4		2a		27.4		2b	

Angreppet har bedömts enligt följande skala:

- 1 = ej angripen
- 2a = svagt angrepp på enstaka ställen
- 2b = hela klotsen svagt angripen
- 3a = måttliga lokala angrepp
- 3b = hela klotsen måttligt angripen
- 4a = svåra lokala angrepp
- 4b = hela klotsen svårt angripen

Tabell 2. Medeltal av viktförlust.

Svamp	Provyta					
	Norrfors		Simlångsdalen		Bogesund	
	viktförlust		viktförlust		viktförlust	
	splint	kärna	splint	kärna	splint	kärna
Polyp. sericio-mollis	40.5	3.1	51.3	3.6	37.4	0.5
Polyp. balsameus	53.8	22.5	54.2	21.5	44.0	11.1
Paxillus panuoides	24.6	3.6	28.2	3.9	28.4	5.2
Poria Vaillantii	8.1	10.5	6.6	11.0	9.5	10.3
Poria vaporaria	28.5	19.5	25.8	18.5	34.3	22.6
Lentinus lepideus	31.6	22.3	23.7	16.2	30.9	25.8

Tabell 3. Kemiska analyser från provytorna.

Provyta	pH	Organisk substans %	Oorganisk substans %
Norrfors	5.9	8.2	91.8
Simlångsdalen	4.3	7.6	92.4
Bogesund	5.5	2.7	97.3